

5. modulis. Valsts, pašvaldību, juridisko un fizisko personu uzdevumi, tiesības un pienākumi

Izstrādāts Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības finanšu instrumenta „Track1” programmas projekta “Visaptverošas civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas apmācības izveide valsts institūcijām, pašvaldību civilās aizsardzības komisijām, augstskolām, Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžai, kā arī drošības padomu izveide sabiedrībai” (ECHO/SUB/2022/TRACK1/884396) ietvaros

Finansē
Eiropas Savienība

Valsts ugunsdzēsības
un glābšanas dienests

Mērķis

Iepazīstināt dalībniekus ar:

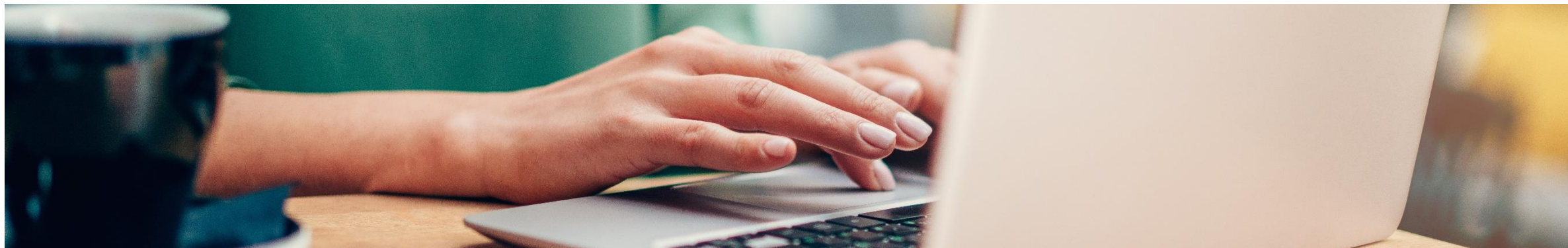
- ▶ galvenajiem pienākumiem CA un katastrofas pārvaldīšanā, kas noteikti normatīvajos aktos;
- ▶ sadarbības un pakļautības iestāžu lomu CA un katastrofas pārvaldīšanā.

Sasniedzamie rezultāti

Apmācību dalībnieki:

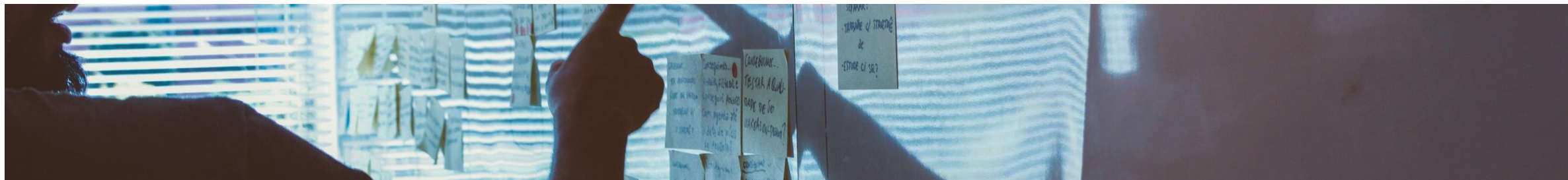
- ▶ var aprakstīt savus uzdevumus, tiesības un pienākumus attiecībā uz civilo aizsardzību un katastrofas pārvaldīšanu,
- ▶ pārzina citu civilās aizsardzības sistēmā iesaistīto pušu uzdevumus un pienākumus.

Satura rādītājs

- 5.1. Civilās aizsardzības sistēmas dalībnieku pienākumi
- 5.2. Ministru prezidenta un Ministru kabineta pienākumi civilās aizsardzības jomā
- 5.3. Ministriju pienākumi civilās aizsardzības jomā
- 5.4. Valsts institūciju pienākumi civilās aizsardzības jomā
- 5.5. VUGD pienākumi civilās aizsardzības jomā
- 5.6. Pašvaldību, PCAK un PSTCAK pienākumi civilās aizsardzības jomā
- 5.7. Juridisko personu, objektu, paaugstinātas bīstamības objektu un kritiskās infrastruktūras objektu pienākumi civilās aizsardzības jomā
- 5.8. Fizisko personu pienākumi civilās aizsardzības jomā

Ievaddiskusija ar apmācības dalībniekiem par pienākumiem civilajā aizsardzībā

Kādi ir Jūsu galvenie pienākumi civilās aizsardzības jomā?

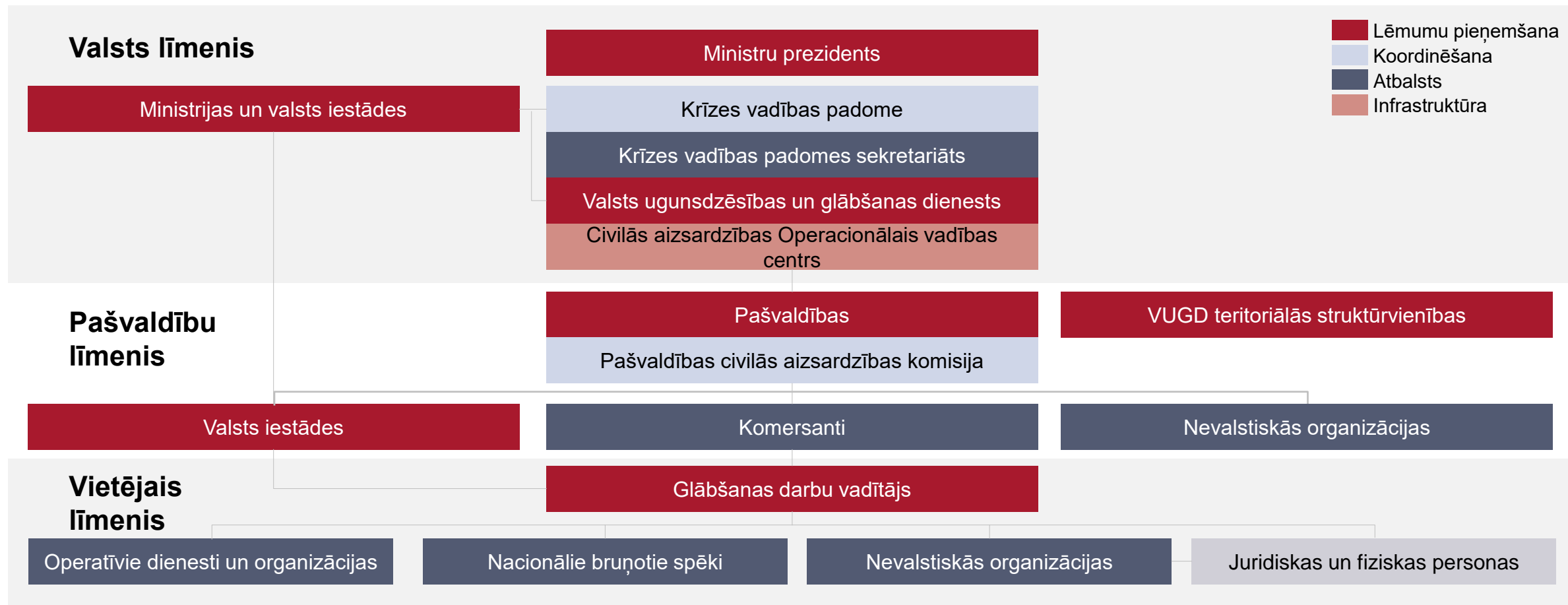
Ar kurām iestādēm Jums ir visnozīmīgākā sadarbība civilās aizsardzības jomā?

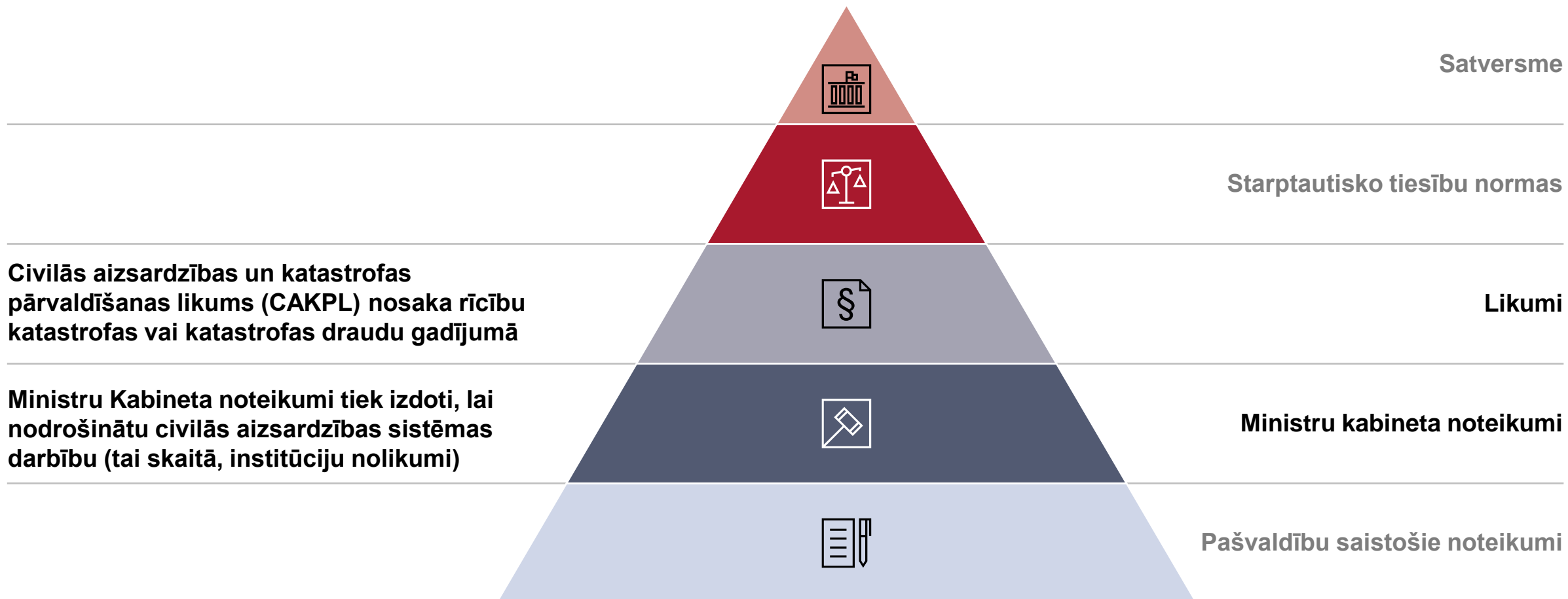
5.1. Civilās aizsardzības sistēmas dalībnieku pienākumi

Vadības struktūra civilās aizsardzības sistēmā

Normatīvajos aktos noteiktie pienākumi

Civilās aizsardzības plānošanas dokumentos noteiktie pienākumi

Valsts civilās
aizsardzības plāns

Pašvaldību vai sadarbības teritoriju
civilās aizsardzības plāns

Objekta vai paaugstinātas bīstamības
objekta civilās aizsardzības plāns

Nosaka reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāju atkarībā no katastrofas veida

Nosaka preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus:

Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs (L)	Par izpildi atbildīgā institūcija (A)	Izpildītāji (I)
		Amatpersona vai institūcija, kas lemj par attiecīgā pasākuma uzsākšanu	Amatpersona vai institūcija, kas iesaista un koordinē nepieciešamos resursus un ekspertīzi attiecīgo pasākumu veikšanai	Institūcijas, kuras tieši var tikt iesaistītas attiecīgā pasākuma realizācijā

[Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

5.2. Ministru prezidenta un Ministru kabineta pienākumi civilās aizsardzības jomā

Ministru prezidents

Ministru prezidenta loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: **Valsts** | Pašvaldības | Vietējais

Vadības loma: **Lēmumu pieņemšana** | Koordinēšana | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie pienākumi:

Piemēri:

Krīzes vadības padomes nolikums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Uzraudzīt civilās aizsardzības sistēmas darbību un tās uzdevumu izpildi

Ministru prezidents parakstījis rīkojumu par Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmas tematiskās komitejas izveidošanu

Vadīt Krīzes vadības padomi

Ministru prezidents kā KVP priekšsēdētājs sasauc un vada padomes sēdes, apstiprina darba kārtību, paraksta protokolus, sniedz KVP locekļiem uzdevumus, apstiprina ekspertu grupas un to uzdevumus

Ministru prezidents

Ministru prezidenta uzdevumi un pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Uzdevumi

Uzrauga civilās aizsardzības sistēmas darbību un tās uzdevumu izpildi

Lemj par pašvaldības ierosinājumu pārņemt vietēja mēroga katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanu

Norīko mācību vadītāju valsts un reģionālā līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldības mācībām
(rīko ne retāk kā reizi četros gados)

Krīzes vadības padomes
nolikums

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos kara / militārā iebrukuma gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

Lēmuma pieņēmējs

Par izpildi atbildīgā institūcija

Izpildītāji

L

Ministru kabinets

Ministru kabineta loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: **Valsts** | Pašvaldības | Vietējais

Vadības loma: **Lēmumu pieņemšana** | Koordinēšana | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie pienākumi:

Piemēri:

Nosaka likumdošanu par sekojošiem civilās aizsardzības aspektiem:

civilās aizsardzības sistēmas vadība un plānošana

Ministru kabineta 2017. gada 7. novembra noteikumi Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju"

obligātā civilās aizsardzības kursa satura minimālās prasības

Ministru kabineta 2017. gada 5. decembra noteikumi Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam"

starptautiskās palīdzības lūgšanu un sniegšanu

Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumi Nr. 722 "Starptautiskās palīdzības pieprasīšanas kārtība"

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Ministru kabinets

Ministru kabineta uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Uzdevumi

- ✓ Lemj par **finansējumu**
- ✓ Nosaka **civilās aizsardzības komisijas izveidošanas** kārtību, uzdevumus, tiesības un darba organizāciju
- ✓ Reglamentē **paaugstinātas bīstamības objektu** apzināšanas, noteikšanas, civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtību
- ✓ Nosaka kārtību, kādā valsts vai pašvaldības institūcija iesaista reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos **juridiskās vai fiziskās personas rīcībā esošos resursus**
- ✓ Nosaka kārtību, kādā **juridiskajai vai fiziskajai personai kompensējami izdevumi un zaudējumi**, kas radušies, tās resursus iesaistot reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos
- ✓ Nosaka **valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta** izveidošanas kārtību, uzdevumus un tiesības, kā arī kārtību, kādā tas sadarbojas ar Ārkārtējo situāciju reaģēšanas un koordinēšanas centru, Eiroatlantijas katastrofas reaģēšanas un koordinēšanas centru un citām starptautiskajām organizācijām un ārvalstīm
- ✓ Nosaka **valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas** izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtību

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības plānošanas uzdevumi

Nosaka **valsts civilās aizsardzības plāna, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna, paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plāna un objekta civilās aizsardzības plāna** struktūru un tajā iekļaujamo informāciju

Civilās aizsardzības sistēmas darbības un atbilstības pārbaudes uzdevumi

Nosaka civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas **mācību** veidus un organizēšanas kārtību

Ministru kabinets

Ministru kabineta uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Zinātniskā pētniecība, izglītība un apmācība civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā

- ✓ Nosaka minimālās prasības obligātā **civilās aizsardzības kursa saturam** izglītojamajiem augstākajā, vispārējā un profesionālajā izglītībā; kā arī nodarbināto apmācībai

Starptautiskās palīdzības lūgšana un sniegšana

- ✓ Nosaka **humānās palīdzības** saņemšanas un sniegšanas kārtību
- ✓ Nosaka kārtību, kādā valsts un pašvaldību institūcijas ierosina, lai Ministru kabinets pieņem lēmumu par **starptautiskās palīdzības pieprasīšanu** katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā, lai nodrošinātu katastrofas pārvaldīšanu
- ✓ Katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā lemt par **starptautiskās palīdzības lūgšanu vai sniegšanu** pēc katastrofas pārvaldīšanas subjekta ierosinājuma vai savas iniciatīvas

[Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Ministru kabinets

Ministru kabineta pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

L

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi

L

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas ziņo Ministru prezidentam par ārkārtas notikumiem

Ziņo Ministru prezidentam, ja atbilst kādam no kritērijiem:

Ārkārtas notikums saistīts ar nozīmīgiem cilvēku upuriem

Ārkārtas notikums būtiski ietekmē nozares darbību, un tā izraisīto seku likvidēšanā iesaistītas divas vai vairākas ministrijas

Katastrofa vai noziedzīgs nodarījums radījuši būtiskus zaudējumus

Valstī notikusi katastrofa vai avārija, un par to ir paziņots starptautiskai institūcijai

Ārkārtas notikums saistīts ar apdraudējumu videi, cilvēku veselībai vai drošībai un kārtībai vietējā vai reģionālā mērogā

Starptautiska institūcija vai ārvalsts sniegusi informāciju par krīzes (konflikta) situāciju vai katastrofas, kas rada draudus nacionālajai drošībai vai Latvijas interesēm

Citos gadījumos – amatpersona izvērtē notikuma nozīmīgumu un pieņem lēmumu, vai nepieciešams informēt Ministru prezidentu.

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par valsts civilās aizsardzības plānu

Krīzes vadības padome

Krīzes vadības padome (KVP) ir koordinējoša institūcija, kuras darbības mērķis ir nodrošināt valsts un pašvaldību institūciju saskaņotu rīcību, veicot valsts apdraudējuma preventīvos un pārvarēšanas pasākumus, kā arī tā radīto seku likvidēšanas pasākumus.

KVP sastāvs

- ✓ KVP vada Ministru prezidents

- ✓ KVP locekļi ir Ministru kabineta sastāvs

- ✓ Valsts pašvaldību un citu institūciju amatpersonas vai eksperti*

KVP funkcijas

- ✓ **Koordinēt valsts un pašvaldību institūciju sadarbību** jautājumos, kas saistīti ar valsts apdraudējuma preventīvajiem un pārvarēšanas pasākumiem, kā arī tā radīto seku likvidēšanas pasākumiem

- ✓ **Koordinēt civilmilitāro sadarbību** valsts apdraudējuma novēršanai un pārvarēšanai

[Krīzes vadības padomes nolikums](#)

*Pēc uzaicinājuma, neietilpst KVP pamatsastāvā

Krīzes vadības padomes loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: **Valsts** | Pašvaldības | Vietējais

Vadības loma: Lēmumu pieņemšana | **Koordinēšana** | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie pienākumi:

Piemēri:

Koordinē valsts krīzes vadības pilnveidošanu

Paredzēta Krīzes vadības padomes pārstrukturizācija un Krīzes vadības centra (KVC) izveidošana, lai nākotnē nodrošinātu centralizētu, un ātru lēmumu pieņemšanu, koordinējot iesaistīto valsts un pašvaldības iestāžu darbu

Izskata ar ministriju nozarēm saistītos apdraudējumus un izvērtē to novēršanas, pārvarēšanas un seku likvidēšanas plānotos pasākumus

Padome ir iesaistījusi tādu gadījumu izskatīšanā un novēršanas pasākumu apzināšanā kā 2017. gada Āfrikas cūku mēra uzliesmojums Krimuldas novada Krimuldas pagastā un 2023. gada situācija saistībā ar paliem (plūdiem) Jēkabpils novadā

Sagatavo vai izskata priekšlikumus Ministru kabinetam par finansējumu, resursu piesaistīšanu, palīdzības sniegšanu ārvalstij u.c. aspektiem

Krīzes vadības padomes 2013. gada 20. maija sēde «Priekšlikumi par veicamajiem pasākumiem, lai uzlabotu infrastruktūru un pilnveidotu valsts un pašvaldību institūciju spējas novērst vai mazināt iespējamus plūdu un palu draudus, kā arī likvidēt to sekas nākotnē»

Krīzes vadības padomes nolikums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Piemēri vadītājiem

Krīzes vadības padomes loma civilās aizsardzības sistēmā

Krīzes vadības padome ir iesaistījusies sekojošu krīzes gadījumu izskatīšanā, risināšanā vai palīdzības nodrošināšanā:

2012:

Plūdu draudu izraisošā situācija ar Lubānas ezera dienvidaustrumu dambi; palu un plūdu draudu izraisītajiem seku likvidēšanas pasākumi; situācija saistībā ar traģēdiju tirdzniecības centrā Priedaines ielā 20, Rīgā

2017:

Paaugstinātas bīstamības ugunsgrēks Jūrmalā; plūdu rezultātā nodarītie zaudējumi izbūvētajai robežas joslas daļai gar Latvijas Republikas – Krievijas federācijas valsts robežu; biedrības “Latvijas Mežizstrādātāju savienība” un Latvijas Meža īpašnieku biedrības lūgums izsludināt ārkārtējo situāciju meža nozarē

2018:

Situācija lauksaimniecības nozarē, kuru izraisījis ilgstošais sausums; kūdras un meža ugunsgrēks Talsu novada Valdgales pagasta “Lielsalās”

2019:

Humānās palīdzības sniegšana Albānijas Republikai

2020:

COVID-19 pandēmija

2023:

Situācija ar egļu astoņzobu mizgrauža izraisītajiem bojājumiem egļu mežaudzēs Latvijā; sausuma un salnu radītie zaudējumi Latvijas lauksaimniecībā

Krīzes vadības padomes nolikums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Krīzes vadības padomes uzdevumi civilās aizsardzības jomā

Uzdevumi

✓ Izskata **valsts un pašvaldību institūciju sagatavoto informāciju** par valsts apdraudējumu un sagatavo priekšlikumus Ministru kabinetam par nepieciešamajiem pasākumiem

✓ Sagatavo **priekšlikumus par nepieciešamo valsts un pašvaldību institūciju rīcībā esošo resursu piesaistīšanu** un koordināciju valsts apdraudējuma novēršanai un pārvarēšanai

✓ Izskata **ministriju kompetencē esošo nozaru apdraudējumus** un izvērtē nozaru apdraudējumu novēršanas, pārvarēšanas un iespējamo seku likvidēšanas plānu projektus

✓ Sagatavo **priekšlikumus Ministru kabinetam par nepieciešamo papildu finansējumu** valsts apdraudējuma novēršanai un pārvarēšanai, kā arī tā radīto seku likvidēšanai

✓ Sagatavo **priekšlikumus Ministru kabinetam** par ārkārtējās situācijas un mobilizācijas izsludināšanu

✓ Koordinē valsts krīzes vadības **pilnveidošanu**

✓ Izskata **priekšlikumus par normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādi** valsts apdraudējuma novēršanai un pārvarēšanai

✓ Izskata ministriju sagatavotos krīzes vadības **mācību secinājumus**

✓ Sagatavo **priekšlikumus Ministru kabinetam par iespējam sniegt palīdzību** krīzes situācijā nonākušai ārvalstij, kā arī par Latvijai krīzes situācijā nepieciešamo palīdzību no ārvalstīm

✓ Pēc leklīetu ministra priekšlikuma apstiprina **padomes sekretariāta** vadītāju un sekretariāta struktūru

↗ Krīzes vadības padomes nolikums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī (**neattiecas uz militāru draudu gadījumiem**)

Krīzes vadības padomes sekretariāts izveido, uztur un nodod glabāšanai Ministru prezidenta birojam, VUGD, Valsts policijai, Valsts drošības dienestam un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem **apziņojamo amatpersonu sarakstu**

Amatpersonu **apziņošanu veic Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests**

Valsts apdraudējuma gadījumā **lēmumu par amatpersonu apziņošanu un apziņojamo amatpersonu loku atbilstoši apdraudējuma veidam pieņem Ministru prezidents** un dod uzdevumu Ministru prezidenta biroja vadītājam vai Krīzes vadības padomes sekretariāta vadītājam nodrošināt amatpersonu apziņošanu

Amatpersonām jāievēro šādas pamatprasības:

- nodrošināt, lai, izmantojot sakaru līdzekļus, ar amatpersonu būtu iespējams sazināties 24 stundas diennaktī
- atbildēt uz apziņotāja tālruņa zvanu vai ar atbildes īsziņu paziņot par īsziņas saņemšanu

5.3. Ministriju pienākumi civilās aizsardzības jomā

Ministriju loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: **Valsts** | Pašvaldības | Vietējais

Vadības loma: **Lēmumu pieņemšana** | Koordinēšana | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie iesaistes veidi*:

Piemēri:

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Citi nozari
reglamentējošie
dokumenti

Nodrošināt civilās aizsardzības uzdevumu izpildi un koordinēt katastrofas pārvaldīšanu

Izstrādāt tiesību aktu projektus

Sniegt rekomendācijas par rīcību katastrofas (vai draudu) gadījumā

Iekšlietu ministrija koordinē civilās aizsardzības sistēmas attīstības plānošanu un darbību

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija februārī sasauca starpinstitūciju plūdu koordinācijas sanāksmi

Noteikumu projekts «Enerģijas lietotāju apgādes kārtība izsludinātas enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā»

Katra ministrija sagatavo konkrētās nozares apdraudējuma novēršanas plānu

Metodiskā materiāla «Minimālās prasības civilās aizsardzības kursa saturam vispārējā un profesionālajā izglītībā» sastādīšana

*Attiecas uz 8 katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām ministrijām

Ministriju uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

Ministrija, iesaistot tās padotībā esošās institūcijas, sadarbībā ar citām ministrijām, valsts un pašvaldību institūcijām veic šādus katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumus:

- ✓ Novērtē risku
- ✓ Pamatojoties uz risku novērtējumu, nosaka **preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus**, izstrādā attiecīgās jomas attīstības plānošanas dokumentus, tiesību aktus un citus dokumentus
- ✓ Pamatojoties uz risku novērtējumu, **apzina un plāno resursus** katastrofas pārvaldīšanai
- ✓ Katastrofas pārvaldīšanas subjekts pēc katastrofas sadarbībā ar citām ministrijām, valsts un pašvaldību institūcijām prioritāšu secībā **nosaka un veic atjaunošanas pasākumus**
- ✓ Sniedz katastrofas pārvaldīšanas subjektam katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumu izpildei **nepieciešamo atbalstu**

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Ministriju uzdevumi un tiesības civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Uzdevumi

Ministrija nodrošina

- ✓ civilās aizsardzības uzdevumu izpildi,
- ✓ nozarei nepieciešamo tiesību aktu projektu izstrādi un
- ✓ katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanu valsts, reģionālā un vietējā mērogā

Ministrija atbilstoši savai darbības jomai **izstrādā un sniedz rekomendācijas** valsts un pašvaldību institūcijām, objektu un paaugstinātas bīstamības objektu īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem, kā arī sniedz iedzīvotājiem ieteikumus par rīcību katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā

Tiesības

- ✓ Pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām civilajai aizsardzībai un katastrofas pārvaldīšanai **nepieciešamo informāciju**
- ✓ Rakstveidā **slēgt pakalpojumu un sadarbības līgumus vai vienošanās** civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā ar citām valsts vai pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām
- ✓ Uzlikt tās **padotībā esošai institūcijai pienākumu izstrādāt attiecīga objekta civilās aizsardzības plānu**, kas saskaņojams ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Apdraudējumu katastrofas pārvaldīšanas institūcijas

Iekšlietu ministrija	Zemestrīces, zemes nogrūvumi, ugunsgrēki būvēs, būvju sabrukums, sabiedriskās nekārtības, terora akti, iekšējie nemieri
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Pali un plūdi, vējuzplūdi, lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa, vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas, viesuļi, stiprs sals, sniegs, putenis, apledojs, slapja sniega nogulums, karstums, bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā, radioaktīvo vielu avārija objektā
Zemkopības ministrija	Sausums, meža un kūdras purvu ugunsgrēki, epizootijas, epifitotijas,
Veselības ministrija	Epidēmijas, pandēmijas, bioloģisko vielu negadījumi,
Satiksmes ministrija	Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā, avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs, autotransporta avārija, aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi, dzelzceļa transporta katastrofa
Klimata un enerģētikas ministrija	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā, dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve, sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi
Aizsardzības ministrija	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešanas uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģu katastrofa, aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi
Pašvaldības	Katastrofas pārvaldīšana pašvaldības administratīvajā teritorijā

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Veselības ministrija

Veselības ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

➤ Veselības ministrijas
nolikums

➤ Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

➤ Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

➤ Citi nozari
reglamentējošie
dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

✓ Koordinē katastrofu pārvaldīšanu, kuras saistītas ar **cilvēku infekcijas slimību epidēmijām**

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

✓ Epidēmija, pandēmija

✓ Bioloģisko vielu negadījumi

Veselības ministrija

Veselības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

↗ Veselības ministrijas nolikums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Ģeofiziskās:

Zemestrīce

L

Zemes nogrūvums

L

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

L

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

L

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas

L

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

L

Bioloģiskās:

Epidēmija, pandēmija

L

Epizootijas

A

I

L

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Veselības ministrija

Veselības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

↗ Veselības ministrijas nolikums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Tehnogēnās:

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā **L**

Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā **L**

Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā **L**

Radiācijas avārijas **L**

Bioloģisko vielu negadījumi **L**

Ugunsgrēki **L**

Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs **L**

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve **L**

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi **L**

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa **L**

Autotransporta avārija **L**

Būvju sabrukums **L**

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi **L**

Dzelzceļa transporta katastrofa **L**

Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri **L**

Terora akti **L**

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Veselības ministrija

Veselības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

**Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos
kara / militārā iebrukuma gadījumā:**

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

➤ Veselības ministrijas nolikums

➤ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

➤ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

➤ Citi nozari
reglamentējošie dokumenti

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Aizsardzības ministrija

Aizsardzības ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

[Aizsardzības ministrijas nolikums](#)

[Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Citi nozari
reglamentējošie
dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

- ✓ Koordinē katastrofas pārvaldīšanu jūrā, kā arī savā īpašumā vai valdījumā esošajās militārajās ēkās un inženierbūvēs uz sauszemes

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

- ✓ Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem
- ✓ Kuģa uzskriešanas uz sēkļa
- ✓ Kuģu sadursme
- ✓ Pasažieru kuģu katastrofa
- ✓ Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

Aizsardzības ministrija

Aizsardzības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

↗ [Aizsardzības ministrijas nolikums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Ģeofiziskās:

Zemestrīce

L

Zemes nogrūvums

L

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

L

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

L

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

L

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Aizsardzības ministrija

Aizsardzības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām antropogēnajām katastrofām:

Tehnogēnās:

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā **L**

Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā **L**

Radiācijas avārijas **L**

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi **L**

Ugunsgrēki **L**

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve **L**

Būvju sabrukums **L**

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa **L**

Aviācijas nelaiemes gadījums ar gaisa kuģi **L**

Dzelzceļa transporta katastrofa **L**

Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri **L**

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos kara / militārā iebrukuma gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā **L**

↗ [Aizsardzības ministrijas nolikums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Ārlietu ministrija

Ārlietu ministrijas uzdevumi un pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

↗ Ārlietu ministrijas
nolikums

↗ Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

↗ Citi nozari
reglamentējošie
dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

✓ Koordinē katastrofas pārvaldīšanu **Latvijas Republikas pārstāvniecību un vēstniecību ēkās un inženierbūvēs ārvalstīs**

Starptautiskās palīdzības lūgšana un sniegšana

✓ Ja no katastrofas skartas vai krīzes situācijā nonākušas valsts vai no starptautiskas organizācijas ir saņemta informācija ar lūgumu sniegt starptautisko palīdzību, katastrofas pārvaldīšanas subjekts, **saskaņojot ar Ārlietu ministriju**, ierosina, lai Ministru kabinets izvērtē minēto informāciju un pieņem lēmumu par starptautiskās palīdzības sniegšanu, un norāda starptautiskās palīdzības lūdzēju, palīdzības nepieciešamības pamatojumu, veidu, apjomu un provizoriskās izmaksas

Vispārīgi Valsts civilās aizsardzības plānā iekļautie pienākumi

✓ Valsts civilās aizsardzības plānā iekļauto katastrofas, ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa gadījumā Latvijas teritorijā **nodrošina komunikāciju ar diplomātiskajām pārstāvniecībām** par situāciju, kā arī nodrošina konsulāro sadarbību nepieciešamības gadījumā pēc atbildīgo iestāžu veikta pieprasījuma

✓ Veic vairākus pienākumus saistībā ar **Latvijas valstspiederīgo evakuāciju** no katastrofas skartās ārvalsts

Ārlietu ministrija

Ārlietu ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

↗ [Ārlietu ministrijas nolikums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Ģeofiziskās:

Zemestrīces

L
A
I

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Radiācijas avārijas

A
I

Būvju sabrukums

L
A
I

Aviācijas nelaimes
gadījums ar
gaisa kuģi

L
A
I

Dzelzceļa
transporta
katastrofa

L
A
I

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L
A
I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Klimata un enerģētikas
ministrija

Klimata un enerģētikas ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

- ✓ Koordinē katastrofu pārvaldīšanu, kuras **saistītas ar enerģijas ražošanas vai enerģijas un energoresursu transportēšanas infrastruktūru** (gāzes noplūde maģistrālajos gāzes vados, avārija gāzes un degvielas apgādes sistēmās, enerģijas ražošanas iekārtu, hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju infrastruktūras avārija, elektrotīklu bojājumi)

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

- ✓ Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā
- ✓ Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve
- ✓ Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi

➤ Klimata un enerģētikas ministrijas nolikums

➤ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

➤ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

➤ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Klimata un enerģētikas ministrija

Klimata un enerģētikas ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

↗ [Klimata un enerģētikas ministrijas nolikums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

L
A

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas

L
A
I

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

L
A

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

L
A
I

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

L
A
I

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve

L
A
I

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L
A
I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Iekšlietu ministrija

Iekšlietu ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

↗ Iekšlietu ministrijas nolikums

↗ Krīzes vadības padomes nolikums

↗ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

- ✓ Koordinē katastrofu pārvaldīšanu, kuras **saistītas ar ugunsgrēku, zemestrīci, zemes nogruvumu, terora aktu, sabiedriskajām nekārtībām, iekšējiem nemieriem vai transporta avāriju iekšējos ūdeņos līdz jūras krasta līnijai**

Uzdevumi

- ✓ Koordinē civilās aizsardzības sistēmas **attīstības plānošanu un darbību**

Civilās aizsardzības plānošanas uzdevumi

- ✓ Nodrošina valsts civilās aizsardzības plāna un sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plānu **aktuālās redakcijas ieviešanu** Iekšlietu ministrijas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta mājaslapās **internetā**
- ✓ **Izvērtē valsts civilās aizsardzības plāna izpildi**, katru gadu līdz 1.maijam iesniedz Ministru kabinetam attiecīgu informatīvo ziņojumu un, ja nepieciešams, valsts civilās aizsardzības plāna grozījumu projektu

Civilās aizsardzības sistēmas darbības un atbilstības pārbaudes uzdevumi

- ✓ **Koordinē civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošanu un organizēšanu** valsts un reģionālā mērogā atbilstoši valsts civilās aizsardzības plānā valsts un pašvaldību institūcijām noteiktajiem uzdevumiem

Iekšlietu ministrija

Iekšlietu ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Iekšlietu ministrijas nolikums

Krīzes vadības padomes nolikums

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Citi pienākumi civilās aizsardzības jomā

Nodrošina **Krīzes vadības padomes sekretariāta darbību**

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

Zemestrīces

Zemes nogruvumi

Ugunsgrēki būvēs

Būvju sabrukums

Sabiedriskās nekārtības

Terora akti

Iekšējie nemieri

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

L

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

L

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

L

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledējums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

L

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Iekšlietu ministrija

Iekšlietu ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Iekšlietu ministrijas nolikums

Krīzes vadības padomes nolikums

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām antropogēnajām katastrofām:

Tehnogēnās:	Radiācijas avārijas	L	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	L	Autotransporta avārija	L
	Bioloģisko vielu negadījumi	L				
	Ugunsgrēki	L	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	L	Aviācijas nelaiemes gadījums ar gaisa kuģi	L
Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:	Terora akti					L A

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos kara / militārā iebrukuma gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L
A
I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs

Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs ir Iekšlietu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Centra darbības mērķis ir veicināt noziedzības novēršanu un apkarošanu, sabiedriskās kārtības un drošības aizsardzību, izmantojot informācijas apstrādes un analīzes līdzekļus, kā arī nodrošināt Iekšlietu ministriju un tās padotībā esošās iestādes ar Eiropas Savienības prasībām atbilstošām operatīvo radiosakaru un privāto elektronisko sakaru tīklu sistēmām.

Iekšlietu ministrijas
Informācijas centrs

Loma civilajā aizsardzībā

- ✓ Iesaiste valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas uzturēšanā un pilnveidē
- ✓ Pienākumu pildīšana, kas saistīti ar civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomas datubāzēm, sistēmām un komunikācijām
- ✓ Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra darbības nodrošināšana un infrastruktūras izveidošana
- ✓ Valsts augstāko amatpersonu apziņošana apdraudējuma un ārkārtas notikumu gadījumā valstī

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Satiksmes ministrija

Satiksmes ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Satiksmes ministrijas nolikums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Citi nozari
reglamentējošie dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

- ✓ Koordinē katastrofu pārvaldīšanu, kuras **saistītas ar dzelzceļa, autotransporta vai aviācijas transporta un attiecīgo inženierbūvju avāriju vai negadījumu, naftas un naftas produktu tranzīta cauruļvadu avāriju vai negadījumu, kā arī ar avārijām vai negadījumiem ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs**

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

- ✓ Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā
- ✓ Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs
- ✓ Autotransporta avārija
- ✓ Aviācijas nelaiemes gadījums ar gaisa kuģi
- ✓ Dzelzceļa transporta katastrofa

Satiksmes ministrija

Satiksmes ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

[Satiksmes ministrijas nolikums](#)

[Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Ģeofiziskās:

Zemes nogruvums

L

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Autotransporta avārija

L

Dzelzeļa transporta katastrofa

L

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

L

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrijas nolikums

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Pašvaldību likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Citi nozari
reglamentējošie
dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

- ✓ Koordinē katastrofas pārvaldīšanu, **kura saistīta ar bīstamu ķīmisko vielu un maisījumu noplūdi**, izņemot noplūdi jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai, tostarp gadījumos, kad piesārņots jūras krasts, ar radiācijas avāriju, kā arī ar vētrām, viesuļiem, lietusgāzēm, paliem, plūdiem, krusu, stipru salu, apledojuumu, sniega sanesumiem, ledus sastrēgumiem vai lielu karstumu

Pašvaldību darbības pārraudzīšana

- ✓ **Pārrauga pašvaldībām Valsts civilās aizsardzības plānā noteikto pienākumu** izpildi atbilstoši Pašvaldību likumā noteiktajai kārtībai

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

✓ Pali un plūdi	✓ Vējuzplūdi	✓ Karstums	✓ Apledojums	✓ Viesuļi
✓ Lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa	✓ Vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas	✓ Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	✓ Radioaktīvo vielu avārija objektā	✓ Stiprs sals, sniegs, putenis, apledojums, slapja sniega nogulums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

↗ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Pašvaldību likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Ģeofiziskās:

Zemestrīce

L

Zemes nogruvums

L

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

L

A

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledējums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

L

A

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

L

A

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

L

A

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā L	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	Radiācijas avārijas L A	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa L
	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā L		Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs L	
	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā L			

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā **L**

↗ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Pašvaldību likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

↗ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Zemkopības ministrija

Zemkopības ministrijas uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Zemkopības ministrijas
nolikums

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Citi nozari
reglamentējošie
dokumenti

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

Koordinē katastrofu pārvaldīšanu, kuras **saistītas ar mežu un kūdras purvu ugunsgrēkiem, sausumu, polderu, hidrotehnisko inženierbūvju, izņemot hidroelektrostacijas, ostu un jūras hidrotehnisko inženierbūvju avāriju; epizootijas un epifitotijas, kuras saistītas ar dzīvnieku masveida saslimšanu vai dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību uzliesmojumiem un augiem kaitīgu organismu savairošanos**

Katastrofas pārvaldīšanas institūcija

Sausums

Meža un kūdras
purvu ugunsgrēki

Epizootijas

Epifitotijas

Zemkopības ministrija

Zemkopības ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

➤ [Zemkopības ministrijas nolikums](#)

➤ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

➤ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

➤ Citi nozari reglamentējošie dokumenti

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

L A I

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

L

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

L A I

Bioloģiskās:

Epizootijas

L A I

Epifitotijas

L A I

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve

L A I

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L A I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Ekonomikas ministrija

Ekonomikas ministrijas pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

I

➤ Ekonomikas ministrijas nolikums

➤ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

➤ Citi nozari
reglamentējošie dokumenti

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

5.4. VUGD pienākumi civilās aizsardzības jomā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta – VUGD – funkcijas civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir iekšlietu ministra pārraudzībā esoša tiešā pārvaldes iestāde. Dienesta darbības tiesiskumu nodrošina dienesta priekšnieks. Dienestu finansē no valsts budžeta dotācijām, ieņēmumiem par dienesta sniegtajiem maksas pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem.

Funkcijas

- ✓ **Īsteno valsts politiku** ugunsdrošības, ugunsdzēsības, **civilās aizsardzības** un vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112" darbības jomā
- ✓ Uzrauga normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības un **civilās aizsardzības prasību ievērošanu**
- ✓ Veic ugunsdzēsības un glābšanas darbus
- ✓ Koordinē iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību izveidoto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta loma civilās aizsardzības sistēmā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Līmenis: **Valsts** | Pašvaldības | Vietējais

Vadības loma: **Lēmumu pieņemšana** | Koordinēšana | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie pienākumi:

Vada, koordinē un kontrolē civilās aizsardzības sistēmas darbību

Sadarbībā ar citām institūcijām izstrādā valsts civilās aizsardzības plānu, kā arī izskata un saskaņo objektu un paaugstinātas bīstamības objektu civilās aizsardzības plānu projektus

Nodrošina kontaktpunkta funkciju veikšanu un tā darbību 24 stundas diennaktī

Veic glābšanas darbus un seku likvidēšanas pasākumus

Piemēri:

Pieņem lēmumu par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas aktivizēšanu

Apkopo nozaru ministriju sniegto informāciju par Valsts civilās aizsardzības plāna izpildi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sniedz humāno palīdzību Ukrainai

Veic ugunsgrēku dzēšanu, glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem, ķīmiskām avārijām, sprādzieniem un radiācijas avārijām, iekšējos udeņos u.c.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Uzdevumi

Vada, koordinē un kontrolē **civilās aizsardzības sistēmas darbību**

Sadarbībā ar citām institūcijām izstrādā **valsts civilās aizsardzības plānu**

Izskata un saskaņo objektu un paaugstinātas bīstamības objektu **civilās aizsardzības plānu projektus**

Izveido un uztur savā rīcībā esošo, kā arī juridisko un fizisko personu īpašumā vai valdījumā esošo **ugunsdzēsības un glābšanas darbos izmantojamo resursu sarakstu**

Veic civilās aizsardzības prasību ievērošanas **pārbaudes**

Plāno un organizē **sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācību**

Norīko Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta **amatpersonu darbam sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijā**. Šī amatpersona ir attiecīgās komisijas priekšsēdētāja vietnieks

Ne retāk kā reizi pusgadā **pārbauda valsts augstāko amatpersonu apziņošanas sistēmas darbību**

Veic amatpersonu apziņošanu Ministru prezidenta biroja vadītāja vai Krīzes vadības padomes sekretariāta vadītāja uzdevumā valsts apdraudējuma gadījumā

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta darbība

Nodrošina **kontaktpunkta funkciju veikšanu** un tā darbību 24 stundas diennaktī

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzdevumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Nolikumā noteiktie uzdevumi (1/2)

✓ **Apzina ugunsdrošības stāvokli** un sniedz priekšlikumus par situācijas uzlabošanu ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā

✓ Organizē un veic **prevencijas pasākumus** valsts ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā

✓ Piedalās **rūpniecisko avāriju riska** novērtēšanai un samazināšanai veikto pasākumu izvērtēšanā

✓ Vada un veic **ugunsgrēku dzēšanu**

Vada un veic glābšanas darbus:

- Dzēšot ugunsgrēkus
- ✓ • Pēc ceļu satiksmes negadījumiem
- Iekšējos ūdeņos
- Zemūdens meklēšanas un citus glābšanas darbus

✓ Veic **neatliekamos reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus** atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām radiācijas drošības un kodoldrošības prasībām

✓ Veic un vada **neatliekamos avāriju seku likvidēšanas pasākumus**

✓ Sniedz iespējamo **palīdzību fiziskām personām** ugunsgrēka vai avārijas gadījumā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzdevumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Nolikumā noteiktie uzdevumi (2/2)

Nodrošina **vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112"** zvanu saņemšanu, apstrādi un to pārdresēšanu citiem operatīvajiem dienestiem

Atbilstoši kompetencei **organizē un īsteno civilās aizsardzības pasākumus**

Atbilstoši kompetencei izstrādā ugunsdrošību, ugunsdzēsību, glābšanu un civilo aizsardzību reglamentējošo **normatīvo aktu projektus**

Apmāca ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī civilās aizsardzības pasākumos iesaistāmās personas un organizē to darbību

Informē sabiedrību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā

Vāc, saglabā un popularizē sabiedrībā **ar Latvijas ugunsdzēsības vēsturi un mūsdienām saistītās vērtības**, kā arī sekmēt to izmantošanu sabiedrības izglītošanai

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tiesības civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Tiesības

- ✓ Pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām civilās aizsardzības sistēmas darbības kontrolei **nepieciešamo informāciju**
- ✓ **Uzraudzīt civilo aizsardzību reglamentējošu normatīvo aktu prasību ievērošanu**, sagatavot aktus par pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem un trūkumiem, kā arī sniegt valsts un pašvaldību institūcijām, objektu un paaugstinātas bīstamības objektu īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem **rekomendācijas pārkāpumu un trūkumu novēršanai** un civilās aizsardzības pasākumu pilnveidošanai
- ✓ Veicot glābšanas darbus, dot iesaistītajām institūcijām, kā arī juridiskajām un fiziskajām personām **norādījumus par notikuma vietā nepieciešamo rīcību**
- ✓ **Iesaistīt glābšanas darbos** valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kā arī to rīcībā esošos resursus
- ✓ Atbilstoši kompetencei **pārstāvēt Latviju** starptautiskajās organizācijās un pasākumos
- ✓ Pieprasīt un bez maksas saņemt no komersanta, kas nodrošina publisko elektronisko sakaru tīklu vai sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumu lietotāja atrašanās vietas datus bez lietotāja vai abonenta piekrišanas, ja atrašanās vietas datu apstrāde ir nepieciešama dienestam tā uzdevumu veikšanai

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu civilās aizsardzības prasību ievērošanas pārbaudes pienākumi

Valsts ugunsdzēsības un
glābšanas dienesta
nolikums

Kārtība, kādā valsts
augstākās
amatpersonas
apziņojamas valsts
apdraudējuma gadījumā
un par ārkārtas
notikumiem valstī

Valsts civilās
aizsardzības
kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Amatpersonu pienākumi

Veikt plānotas un neplānotas civilās aizsardzības prasību ievērošanas **pārbaudes** objektos un paaugstinātas bīstamības objektos, saskaņā ar VUGD apstiprinātu plānu

Iepriekš **informēt** objekta vai paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieku vai tiesisko valdītāju **par plānoto pārbaudi**

Pirms civilās aizsardzības prasību ievērošanas pārbaudes uzsākšanas nosaukt objekta vai paaugstinātas bīstamības objekta īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam vai viņu pilnvarotajam pārstāvim savu uzvārdu, amatu un uzrādīt dienesta apliecību

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Ģeofiziskās:

Zemestrīce

Zemes nogruvums

Hidroloģiskās:

Pali, plūdi un vējuzplūdi

Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

Bioloģiskās:

Epizootijas

Epifitotijas

Lēmuma pieņēmējs

Par izpildi atbildīgā institūcija

Izpildītāji

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Tehnogēnās:

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	L A I	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	L A I	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	L A I	Radiācijas avārijas	L A I
---------------------------------------	-------------	--	-------------	------------------------------------	-------------	---------------------	-------------

Bioloģisko vielu negadījumi	L A I	Ugunsgrēki	L A I	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	L A I	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs un sadales elektrotīklu bojājumi	L A I
-----------------------------	-------------	------------	-------------	--	-------------	---	-------------

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	L A I	Būvju sabrukums	L A I	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa	L A I	Autotransporta avārija	L A I
---	-------------	-----------------	-------------	--	-------------	------------------------	-------------

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	L A I	Dzelzceļa transporta katastrofa	L A I
---	-------------	---------------------------------	-------------

Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	L A I	Terora akti	L A I
---	-------------	-------------	-------------

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums

Kārtība, kādā valsts amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī

Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

5.5. Valsts institūciju pienākumi civilās aizsardzības jomā

Valsts institūciju loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: **Valsts** | **Pašvaldības** | Vietējais

Vadības loma: **Lēmumu pieņemšana** | Koordinēšana | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie iesaistes veidi:

Atbilstoši savai darbības jomai izstrādā un sniedz rekomendācijas iestādēm un ieteikumus iedzīvotājiem par rīcību katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā

Veic nodarbināto un iedzīvotāju izglītošanu civilās aizsardzības jautājumos

Plāno un rīko civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības

Piemērs

Valsts drošības dienesta izstrādāts buklets «Rīcība terora akta gadījumā»

Valsts vides dienesta izstrādāti informatīvie materiāli par aizsardzības pasākumiem radiācijas avārijās

Daugavpils reģionālās slimnīcas teritorijā norisinājās Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centra praktiskās civilās aizsardzības mācības par rīcību vietēja līmeņa radiācijas avārijas gadījumā

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Valsts institūciju uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Uzdevumi

- ✓ Atbilstoši savai darbības jomai **izstrādā un sniedz rekomendācijas** valsts un pašvaldību institūcijām, objektu un paaugstinātas bīstamības objektu īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem, kā arī sniedz iedzīvotājiem ieteikumus par rīcību katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā
- ✓ Veic **nodarbināto un iedzīvotāju izglītošanu** civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai darbības jomai
- ✓ Plāno un rīko **civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības**

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Valsts institūciju administratīvo vadītāju uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts institūcijas administratīvā vadītāja uzdevumi

Civilās aizsardzības uzdevumu izpildi valsts institūcijā nodrošina un vada valsts institūcijas administratīvais vadītājs, kura uzdevumi ir:

- ✓ Plāno un īsteno valsts institūcijas **nepārtrauktas darbības nodrošināšanai** katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā **nepieciešamo rīcību**
- ✓ Izstrādā, saskaņo ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un apstiprina valsts institūcijas īpašumā vai valdījumā esoša objekta vai paaugstinātas bīstamības objekta **civilās aizsardzības plānu**
- ✓ Nodrošina valsts civilās aizsardzības plānā un sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā valsts institūcijai noteikto **pasākumu precīzu un savlaicīgu izpildi**
- ✓ **Kontrolē institūcijai noteikto civilās aizsardzības uzdevumu izpildi**, kā arī tās padotībā esošajām institūcijām noteikto civilās aizsardzības uzdevumu izpildi
- ✓ **Nodrošina valsts institūcijas nodarbināto un apmeklētāju drošību** tās īpašumā vai valdījumā esošā objektā vai paaugstinātas bīstamības objektā
- ✓ Pēc katastrofas pārvaldīšanas subjekta pieprasījuma **sniedz informāciju par valsts institūcijas rīcībā esošajiem resursiem**, kas izmantojami katastrofas pārvaldīšanai

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Valsts institūciju tiesības civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Tiesības

- ✓ Pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām civilajai aizsardzībai un katastrofas pārvaldīšanai **nepieciešamo informāciju**
- ✓ Rakstveidā **slēgt pakalpojumu un sadarbības līgumus vai vienošanās** civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā ar citām valsts vai pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām
- ✓ Uzlikt tās **padotībā esošai institūcijai pienākumu izstrādāt attiecīga objekta civilās aizsardzības plānu**, kas saskaņojams ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Valsts institūciju pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Ģeofiziskās:	Zemestrīce	L A I	Zemes nogruvums	L A I
	Hidroloģiskās:			
Pali, plūdi un vējuzplūdi		L A I		
Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:	Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums	L A I	Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas	L A I
	Meža un kūdras purvu ugunsgrēki			
	L A I			

[Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Lēmuma pieņēmējs

Par izpildi atbildīgā institūcija

Izpildītāji

Valsts institūciju pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

L
A
I

Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā

L
A
I

Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

L
A
I

Radiācijas avārijas

L
A
I

Bioloģisko vielu negadījumi

L
A
I

Ugunsgrēki

L
A
I

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve

L
A
I

Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs

L
A
I

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

L
A
I

Būvju sabrukums

L
A
I

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofasporta avārija

L
A
I

Aviācijas Autotransporta Avārija gadījums ar gaisa kuģi

L
A
I

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi transporta katastrofa

L
A
I

Dzelzceļa transporta katastrofa

L A I

Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

L A I

Terora akti

L A I

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Valsts institūciju pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos
kara / militārā iebrukuma gadījumā:

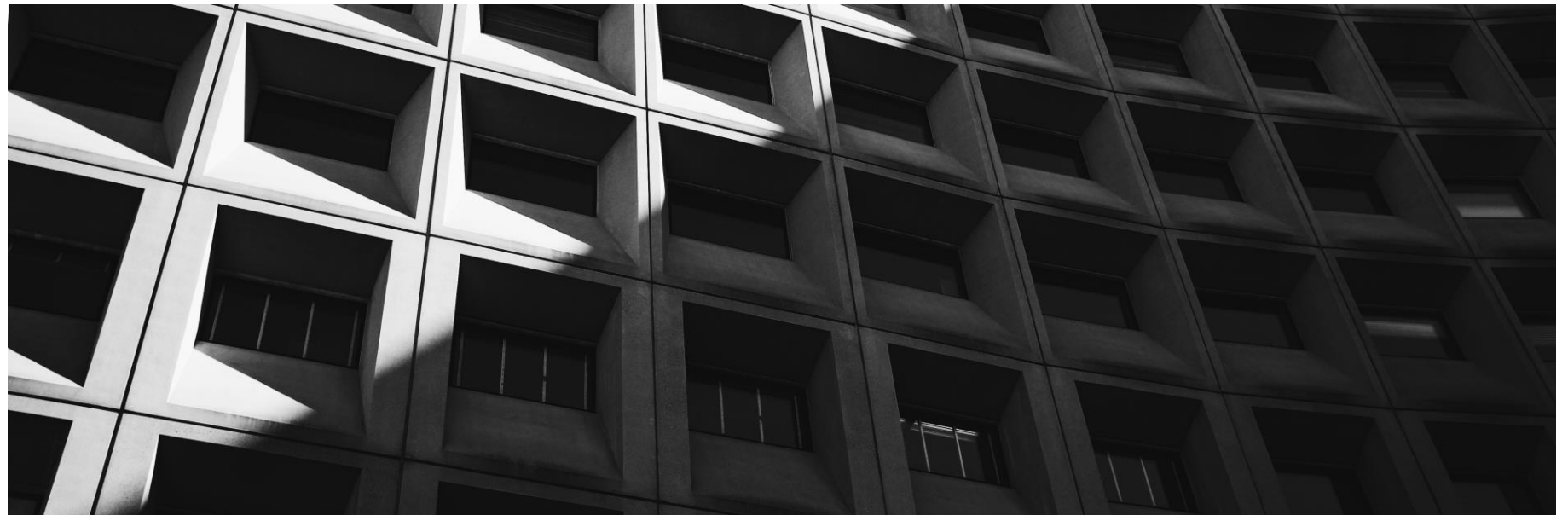

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

I

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

L

Lēmuma pieņēmējs

A

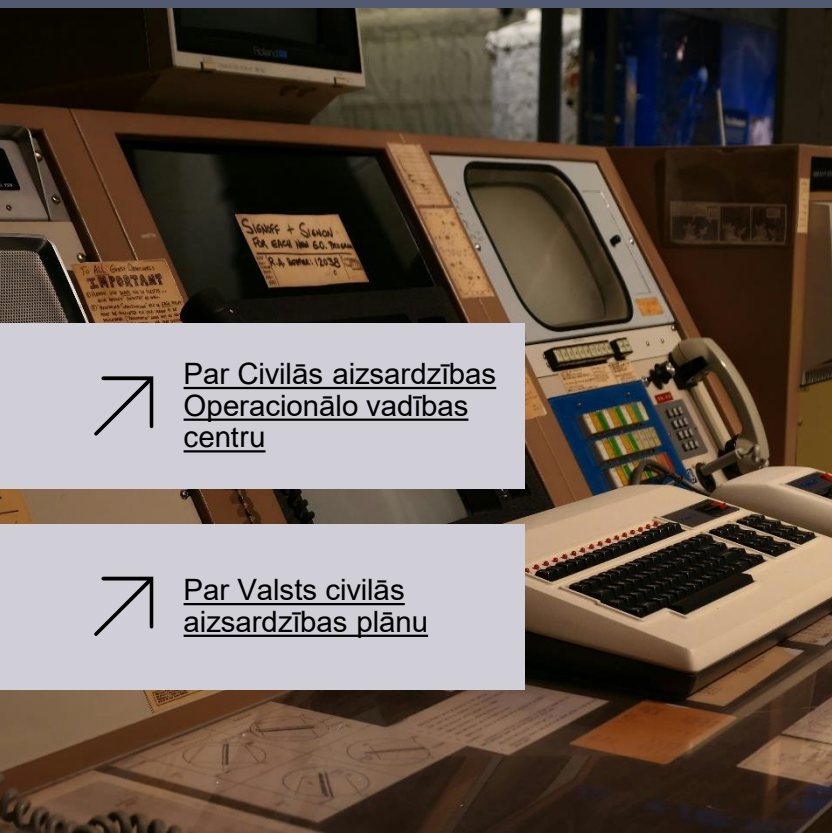
Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Civilās aizsardzības sistēmas darbību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā organizē Civilās aizsardzības operacionālās vadības centrs, kura darbības un analītiskās spējas ir jāpilnveido, kā arī tā darbība ir regulāri jātestē krīzes vadības mācībās.

Uzdevumi

- ✓ Veic **starpinstitūciju** darbības **koordināciju**, īstenojot VCAP noteiktos pasākumus
- ✓ **Koordinē** veicamās darbības (t.sk. dekonfliktāciju) **ar NBS operacionālās vadības centru** un sniedz atbalstu valsts aizsardzības sistēmai
- ✓ Koordinē papildus **resursu piesaisti**
- ✓ **Analizē informāciju** par valsts apdraudējuma situāciju un tās iespējamo attīstību civilās aizsardzības jomā un **veic informācijas nodošanu stratēģiskajam līmenim** (Ministru kabinets) lēmumu pieņemšanai
- ✓ **Pārvalda nekontrolētu cilvēku pārvietošanos** vai evakuāciju, ja tās mērogs pārsniedz vienas pašvaldības civilās aizsardzības komisijas darbības teritoriju
- ✓ **Koordinē** starptautiskās un humānās palīdzības **pieprasīšanu un saņemšanu**

➤ Par Civilās aizsardzības Operacionālo vadības centru

➤ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

I

Par Civilās aizsardzības
Operacionālo vadības
centru

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

5.6. Pašvaldību, PČAK un PSTČAK pienākumi civilās aizsardzības jomā

Pašvaldību loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: **Valsts** | **Pašvaldības** | Vietējais

Vadības loma: **Lēmumu pieņemšana** | Koordinēšana | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie iesaistes veidi:

Pamatojoties uz risku novērtējumu, nosaka preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus

Pēc katastrofas sadarbībā ar citām institūcijām nosaka un veic atjaunošanas pasākumus

Veic nodarbināto un iedzīvotāju izglītošanu civilās aizsardzības jautājumos, kā arī nodrošina to drošību

Piemērs

Jūrmalas pilsētas dome iesniegusi projektu “Lielupes radīto plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu novēršanas pasākumi Dubultos-Majoros-Dzintaros”

Vētras seku likvidācijai un atjaunošanai pasākumiem Dobeles novada iedzīvotājiem izmaksāti kopā 1,4 miljoni eiro

Rīgas dome ir sākusi iedzīvotāju informēšanas kampaņu un astoņu semināru ciklu par civilo aizsardzību, pirmajā seminārā sniedzot praktisku informāciju par evakuāciju, Rīgas civilās aizsardzības plānu un citiem svarīgiem personīgās aizsardzības jautājumiem

Pašvaldības likums

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Pašvaldību uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

Pašvaldība, iesaistot tās padotībā esošās institūcijas, sadarbībā ar ministrijām, valsts un pašvaldību institūcijām veic šādus katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumus:

- ✓ Novērtē **risku**
- ✓ Pamatojoties uz risku novērtējumu, nosaka **preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus**, izstrādā attiecīgās jomas attīstības plānošanas dokumentus, tiesību aktus un citus dokumentus
- ✓ Pamatojoties uz risku novērtējumu, **apzina un plāno resursus** katastrofas pārvaldīšanai
- ✓ Katastrofas pārvaldīšanas subjekts pēc katastrofas sadarbībā ar citām ministrijām, valsts un pašvaldību institūcijām prioritāšu secībā nosaka un veic **atjaunošanas pasākumus**
- ✓ Sniedz katastrofas pārvaldīšanas subjektam katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumu izpildei **nepieciešamo atbalstu**
- ✓ Koordinē katastrofas pārvaldīšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā, **kurās saistītas ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā**

↗ [Pašvaldības likums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Pašvaldības domes uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Uzdevumi

Pašvaldības domes priekšsēdētājs vada civilās aizsardzības uzdevumu izpildi pašvaldībā un nodrošina vietēja mēroga katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanu

✓ Nodrošina pašvaldības institūcijas ar tām civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā noteikto uzdevumu izpildei nepieciešamo **finansējumu**

✓ Apstiprina **sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas** nolikumu un sastāvu

✓ Apstiprina pašvaldības vai sadarbības teritorijas **civilās aizsardzības plānu ne retāk kā reizi četros gados**

✓ Nodrošina, ka attiecīgās sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna un attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā esošu paaugstinātas bīstamības objektu civilās aizsardzības plānu aktuālā redakcija ir pieejama **pašvaldības mājaslapā internetā**

✓ Pēc katastrofas pārvaldīšanas subjekta pieprasījuma sniedz informāciju par pašvaldības domes un pašvaldības institūciju rīcībā esošajiem **resursiem**, kas izmantojami katastrofas pārvaldīšanai

✓ Savu iespēju robežās nodrošina katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām valsts un pašvaldības institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām **piemērotus darba un sadzīves apstākļus**

✓ Nodrošina **iedzīvotāju evakuāciju** no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi

✓ Veic **nodarbināto un iedzīvotāju izglītošanu** civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai darbības jomai

✓ Piedalās **civilās aizsardzības mācībās** un organizēt pašvaldības civilās aizsardzības mācības

↗ [Pašvaldības likums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Pašvaldības domes tiesības civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Tiesības

✓ Pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldības institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām civilajai aizsardzībai un katastrofas pārvaldīšanai **nepieciešamo informāciju**

✓ Vietēja mēroga katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanā **iesaistīt valsts un pašvaldības institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kā arī to rīcībā esošos resursus**

✓ Uzlikt tās padotībā esošai institūcijai **pienākumu izstrādāt attiecīga objekta civilās aizsardzības plānu**, kas saskaņojams ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

✓ Ierosināt, lai **Ministru prezidents pārņem** vietēja mēroga katastrofas pārvaldīšanas **koordinēšanu**

✓ Katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā **ierobežot personu pulcēšanos un pārvietošanos** attiecīgajā administratīvajā teritorijā vai tās daļā uz laiku līdz divām nedēļām, par ierobežojumiem un to atcelšanu informējot Ministru kabinetu un blakus esošās pašvaldības, kā arī publicējot attiecīgus paziņojumus plašsaziņas līdzekļos

✓ **Slēgt līgumus** civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā ar citām valsts vai pašvaldības institūcijām, juridiskajām vai fiziskajām personām

↗ [Pašvaldības likums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Pašvaldības institūcijas vadītāja uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Uzdevumi

Civilās aizsardzības uzdevumu izpildi pašvaldības institūcijā nodrošina un vada pašvaldības institūcijas vadītājs

✓ Plāno un īsteno pašvaldības institūcijas **nepārtrauktas darbības nodrošināšanai** katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā **nepieciešamo rīcību**

✓ Izstrādā, saskaņo ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un apstiprina pašvaldības institūcijas īpašumā vai valdījumā esoša paaugstinātas bīstamības objekta **civilās aizsardzības plānu**

✓ Nodrošina sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā pašvaldības institūcijai noteikto **pasākumu izpildi**

✓ Kontrolē institūcijai noteikto civilās aizsardzības **uzdevumu izpildi**, kā arī tās padotībā esošajām institūcijām noteikto civilās aizsardzības uzdevumu izpildi

✓ Nodrošina pašvaldības **institūcijas nodarbināto un apmeklētāju drošību** tās īpašumā vai valdījumā esošā objektā vai paaugstinātas bīstamības objektā

✓ Pēc pašvaldības domes pieprasījuma **sniedz informāciju** par pašvaldības institūcijas rīcībā esošajiem resursiem, kas izmantojami katastrofas pārvaldīšanai

✓ Plāno un rīko **civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības**

↗ [Pašvaldības likums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Pašvaldību pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Ģeofiziskās:	Zemestrīce	L A I	Zemes nogruvums	L A I
Hidroloģiskās:	Pali, plūdi un vējuzplūdi			L A I
Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:	Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums	L A I	Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas	L A I
				Meža un kūdras purvu ugunsgrēki
Bioloģiskās:	Epidēmija, pandēmija	L A I	Epizootijas	L A I
				Epifitotijas

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

↗ [Pašvaldības likums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Pašvaldību pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	L A I	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	L A I	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	L A I	Radiācijas avārijas	L A I	Bioloģisko vielu negadījumi	L A I
	Ugunsgrēki	L A I	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	L A I	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	L A I	Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	L A I	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu Būvju sabrukums, pasažieru kuģa katastrofa	L A I
	Autotransporta avārija Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme pasažieru kuģa katastrofa	L A I	Autotransporta avārija	L A I	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	L A I	Dzelzceļa transporta katastrofa	L A I		
Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:	Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri									L A I

↗ [Pašvaldības likums](#)

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Pašvaldību pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L
A
I

↗ Pašvaldības likums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

Pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas mērķi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisija (PSTCAK) ir koordinējoša un konsultatīva institūcija. Latvijā ir 38 PSTCAK.

Mērķi

- ✓ Koordinēt pasākumus katastrofas un katastrofas draudu gadījumā
- ✓ Veicināt civilās aizsardzības, katastrofas pārvaldīšanas vai katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas jautājumu risināšanu

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

PSTCAK loma civilās aizsardzības sistēmā

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikuma izstrādes rekomendācijas

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Līmenis: Valsts | **Pašvaldības** | Vietējais

Vadības loma: Lēmumu pieņemšana | **Koordinēšana** | Atbalsts | Infrastruktūra

Nozīmīgākie iesaistes veidi:

Piemērs

Koordinē pasākumus katastrofas un katastrofas draudu gadījumā

Jēkabpils novada STCAK plūdu laikā koordinēja iedzīvotāju informēšanu un evakuāciju

Analizē informāciju par katastrofas draudiem, katastrofas iespējamo attīstību, kā arī par situāciju katastrofas vietā

Rīgas STCAK sasauca regulāras sēdes, lai savlaicīgi plānotu dažādus Covid-19 krīzes scenārijus un tiem sagatavotos

PSTCAK uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikuma izstrādes rekomendācijas

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumi

✓ Izstrādā **komisijas nolikumu**

Analizē informāciju par katastrofas draudiem, katastrofas iespējamo attīstību, kā arī par situāciju katastrofas vietā:

- ✓ • apdraudējumu cilvēku dzīvībai vai veselībai
- nodarīto kaitējumu cilvēkam, videi vai īpašumam
- radītos materiālos un finansiālos zaudējumus

✓ Koordinē **papildu resursu piesaisti**, ņemot vērā reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāja lēmumus

✓ Koordinē **evakuācijas pasākumus**, kā arī cita veida pasākumus, lai pēc iespējas nodrošinātu sabiedrībai minimāli nepieciešamās pamatvajadzības katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā

✓ Organizē **preses konferences** elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, lai informētu sabiedrību par katastrofas draudiem, notikušām katastrofām un veiktajiem pasākumiem

✓ Pēc apdraudējuma pārvarēšanas **novērtē veiktos pasākumus**

✓ Piedalās vietēja, reģionāla un valsts mēroga civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas **mācībās**

✓ Izkata **citus ar attiecīgās pašvaldības (pašvaldību) drošību saistītos** civilās aizsardzības, katastrofas pārvaldīšanas vai katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas **jautājumus**

✓ Iesniedz attiecīgās **pašvaldības domei priekšlikumus** par pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā nepieciešamajiem grozījumiem

PSTCAK tiesības un komisijas priekšsēdētāja uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikuma izstrādes rekomendācijas

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Tiesības

- ✓ **Uzaicināt uz komisijas sēdēm** valsts, pašvaldību, citu institūciju vai komersantu amatpersonas un speciālistus
- ✓ Izveidot **ekspertu grupas**
- ✓ Vērsties Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā ar ierosinājumu iesaistīt **valsts materiālo rezervju resursus**

- ✓ **Vērsties Krīzes vadības padomē**, lai risinātu jautājumus, kas attiecas uz civilās aizsardzības, katastrofas pārvaldīšanas vai katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas jomu

- ✓ **Koordinēt** komisijā esošo pašvaldību, citu institūciju vai komersantu **uzdevumu izpildi sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna izstrādei**

Uzdevumi

Sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām nodrošināt, ka:

- ✓ Tiek izstrādāts, ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu saskaņots un katras pašvaldības domei apstiprināšanai iesniegts **sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums**

- ✓ Tiek noteikts un katras pašvaldības domei apstiprināšanai iesniegts sadarbības teritorijas civilās aizsardzības **komisijas sastāvs**

- ✓ Tiek izstrādāts un iesniegts apstiprināšanai katrā pašvaldības domē **sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna projekts**

PSTCAK pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikuma izstrādes rekomendācijas

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Ģeofiziskās:	Zemestrīce	L A I	Zemes nogruvums	L A I
	Hidroloģiskās:		Pali, plūdi un vējuzplūdi	L A I
Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:	Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums	L A I	Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas	L A I
			Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	L A I
Bioloģiskās:	Epidēmija, pandēmija	L A I	Epizootijas	L A I
			Epifitotijas	L A I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

PSTCAK pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikuma izstrādes rekomendācijas

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Tehnogēnās:

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

L
A
I

Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā

L
A
I

Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

L
A
I

Radiācijas avārijas

L
A
I

Bioloģisko vielu negadījumi

L
A
I

Ugunsgrēki

L
A
I

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve

L
A
I

Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs

L
A
I

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

L
A
I

Būvju sabrukums

L
A
I

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa

L
A
I

Autotransporta avārija

L
A
I

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

L
A
I

Dzelzceļa transporta katastrofa

L
A
I

Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

L
A
I

Terora akti

L
A
I

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

PSTCAK pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos kara / militārā iebrukuma gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

I

Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikuma izstrādes rekomendācijas

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

5.7. Juridisko personu,
objektu, paaugstinātas
bīstamības objektu un kritiskās
infrastruktūras objektu
pienākumi civilās aizsardzības
jomā

Juridisko personu loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: Valsts | Pašvaldības | **Vietējais**

Vadības loma: -

Nozīmīgākie iesaistes veidi:

Nodrošināt sava īpašuma uzturēšanu un izmantošanu tā, lai neradītu kaitējumu cilvēku, vides un īpašuma drošībai

Nodrošināt valsts civilās aizsardzības plānā un sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plānos juridiskajai personai noteikto pasākumu precīzu un savlaicīgu izpildi

Veikt nodarbināto izglītošanu un iedzīvotāju izglītošanu civilās aizsardzības jautājumos

Piemērs

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu AS "Conexus Baltic Grid" ir noteiktas drošības aizsargjoslas, nodrošinot vides un cilvēku drošību

Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo ķīmiskās vielas noplūdi objektā

AS "Conexus Baltic Grid" tīmekļvietnē publicēts raksts «Drošības informācija iedzīvotājiem», sniedzot informāciju par rīcību iespējamās pārvades gāzesvada avārijas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem

[Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Juridisko personu pienākumi un tiesības civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Pienākumi

- ✓ Nodrošināt savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esoša īpašuma **uzturēšanu un ekspluatēšanu** tā, lai neradītu kaitējumu cilvēku, vides un īpašuma drošībai
- ✓ Nekavējoties **ziņot attiecīgajām valsts vai pašvaldību institūcijām** par katastrofas vai katastrofas draudiem
- ✓ Katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā **rīkoties saskaņā ar atbildīgo valsts vai pašvaldību institūciju sniegto informāciju** un šo institūciju amatpersonu norādījumiem
- ✓ Nodrošināt valsts civilās aizsardzības plānā un sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plānos juridiskajai personai noteikto **pasākumu precīzu un savlaicīgu izpildi**
- ✓ **Veikt nodarbināto izglītošanu un iedzīvotāju izglītošanu** civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai darbības jomai
- ✓ Piedalīties **starptautiskajās mācībās**, pamatojoties uz ielūgumiem

Tiesības

- ✓ Saņemt **agrīno brīdināšanu un ieteikumus** rīcībai katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā
- ✓ Katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā **saņemt palīdzību** no valsts un pašvaldību institūcijām

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Juridisku personu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Ģeofiziskās:	Zemestrīce	L A I	Zemes nogruvums	L A I
	Hidroloģiskās: Pali, plūdi un vējuzplūdi			
Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:	Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums	L A I	Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas	L A I
	Meža un kūdras purvu ugunsgrēki		L A I	

[Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās
aizsardzības plānu](#)

Lēmuma pieņēmējs

Par izpildi atbildīgā institūcija

Izpildītāji

Juridisku personu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	L A I	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	L A I	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	L A I	Radiācijas avārijas	L A I	Bioloģisko vielu negadījumi	L A I
Ugunsgrēki	L A I	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	L A I	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	L A I	Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	L A I	Būvju sabrukums	L A I
Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa	L A I			Autotransporta avārija	L A I	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	L A I	Dzelzceļa transporta katastrofa	L A I
Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:		Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	L A I			Terora akti	L A I		L A I

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

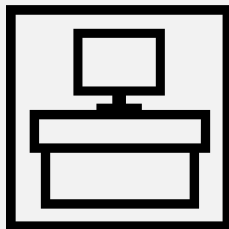

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

L Lēmuma pieņēmējs

A Par izpildi atbildīgā institūcija

I Izpildītāji

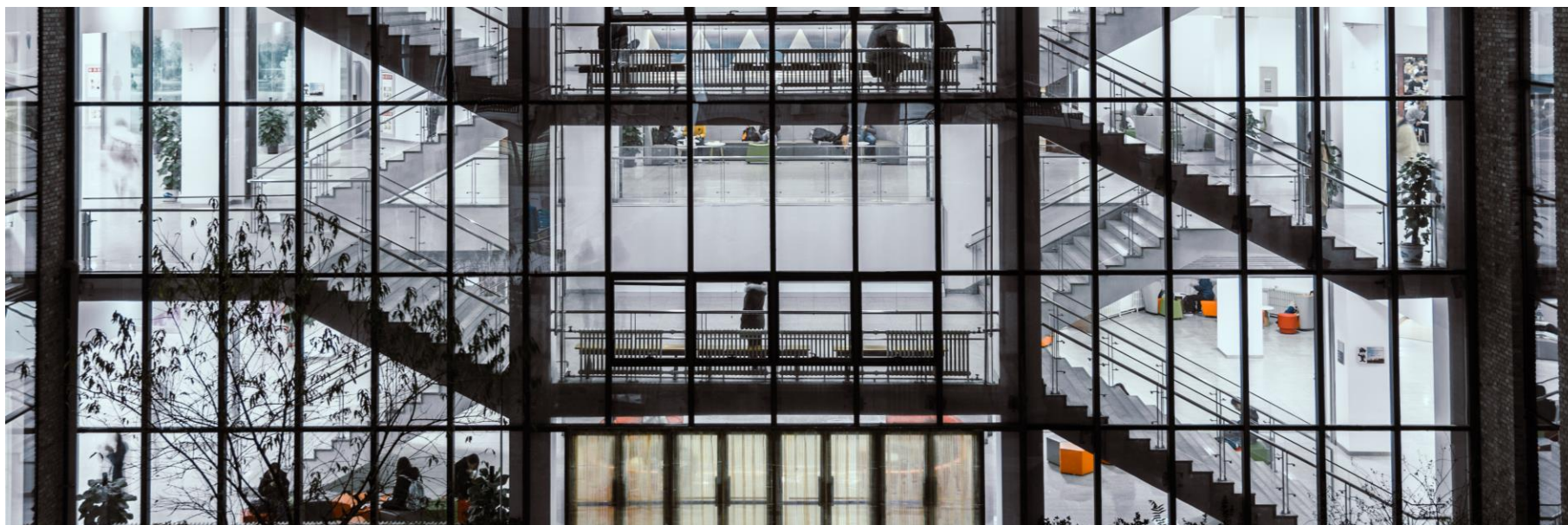
Juridisku personu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos
kara / militārā iebrukuma gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L
A
I

↗ Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

Objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Pienākumi

- ✓ Nodrošināt **objekta drošumu**, lai neradītu draudus cilvēku, vides un īpašuma drošībai
- ✓ Nodrošināt, lai objektā varētu veikt civilās aizsardzības prasību ievērošanas **pārbaudes**

Apdraudējuma gadījumā:

- ✓ Nodrošināt savlaicīgu **agrīno brīdināšanu** un cilvēku informēšanu par nepieciešamo rīcību un evakuēšanu no objekta
- ✓ Nekavējoši **informēt attiecīgo valsts vai pašvaldības institūciju** par apdraudējumu un veiktajiem pasākumiem tā novēršanai
- ✓ **Nodrošināt īpašuma evakuēšanu** no objekta, ja tā ir iespējama un nerada draudus cilvēku dzīvībai un veselībai
- ✓ **Sniegt visu nepieciešamo atbalstu** pēc attiecīgo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu pieprasījuma
- ✓ Izstrādāt objekta iekšējos **reglamentējošos dokumentus**
- ✓ Izstrādāt **objekta plānojuma shēmu**, tajā norādot ēku, telpu un inženierbūvju izvietojumu, elektroapgādes, ūdensapgādes, gāzes vai degvielas apgādes atslēguma punktus, bīstamo iekārtu atrašanās vietas
- ✓ **Iepazīstināt objektā nodarbinātos** ar iekšējiem reglamentējošajiem dokumentiem, objekta plānojuma shēmu
- ✓ Kontrolēt iekšējos reglamentējošajos dokumentos noteikto **prasību ievērošanu**
- ✓ Izstrādāt, saskaņot ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un apstiprināt **objekta civilās aizsardzības plānu ne retāk kā reizi četros gados**, ja objekts ir iekļauts kritiskās infrastruktūras kopumā un tajā var atrasties vairāk par 100 cilvēkiem

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

Objektu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	L A I	Bioloģisko vielu negadījumi	L A I	Autotransporta avārija	L A I
	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	L A I	Ugunsgrēki	L A I		
	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	L A I	Būvju sabrukums	L A I		

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos **kara / militārā iebrukuma** gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

↗ [Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

↗ [Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Lēmuma pieņēmējs

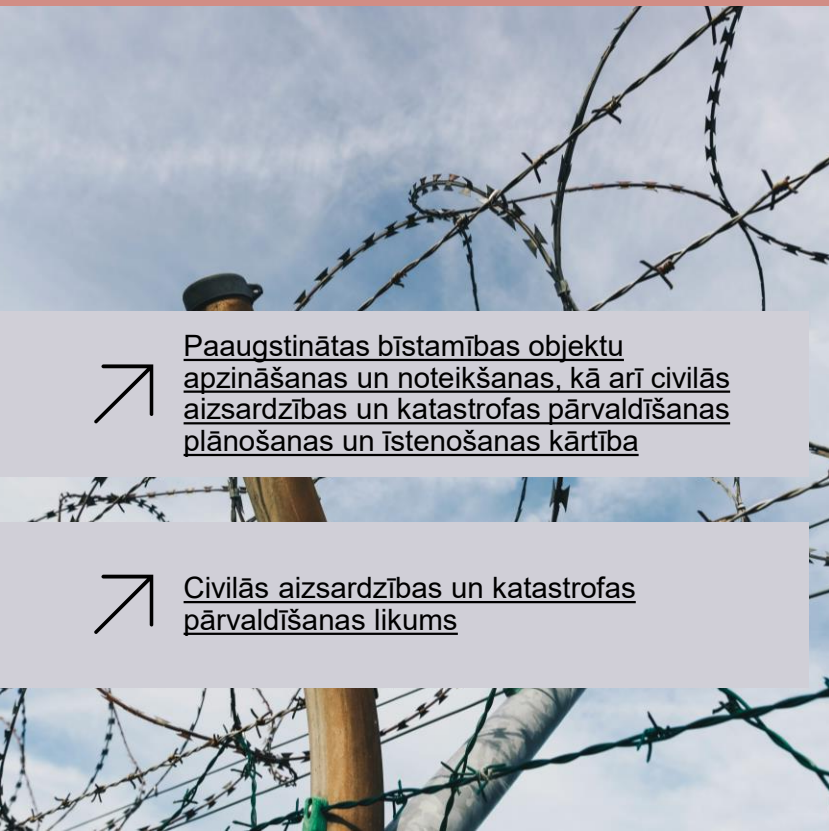
Par izpildi atbildīgā institūcija

Izpildītāji

Paaugstinātas bīstamības objekti

Paaugstinātas bīstamības objektu (PBO) sarakstu katru gadu apzina un aktualizē. VUGD sagatavo objektu sarakstu un iesniedz Ministru Kabinetā apstiprināšanai.

PBO ir ēkas vai inženierbūves, kuras tiek izmantotas veidā, kas saistīts ar:

- ✓ Enerģijas ražošanu un uzkrāšanu
- ✓ Elektromagnētisko starojumu
- ✓ Ugunsnedrošu, sprādzienbīstamu, bīstamu ķīmisku vielu un maisījumu
- ✓ Bīstamo atkritumu
- ✓ Augu karantīnas organismu
- ✓ Bioloģiski aktīvu un radioaktīvu vielu, kodolmateriālu un to atkritumu pārstrādi, apstrādi, ražošanu, lietošanu, uzglabāšanu un transportēšanu

↗ Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: Valsts | **Pašvaldības** | Vietējais

Vadības loma: Lēmumu pieņemšana | Koordinēšana | **Atbalsts** | Infrastruktūra

Nozīmīgākie iesaistes veidi:

Piemērs

Pamatojoties uz risku novērtējumu, noteikt preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus

Sākoties rūpnieciskajai avārijai vai tās laikā objekta atbildīgā persona nodrošina tehnoloģisko iekārtu, elektroierīču u.tml. iekārtu atvienošanu vai pārslēgšanu uz darba režīmu, kas neveicina ugunsgrēka attīstību un neierobežo tā dzēšanu

Atbilstoši uzglabāt bīstamas vielas un izvietot bīstamās vielas objektā tā, lai nepieļautu tādu to savstarpējo iedarbību

MK noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" 1. pielikums nosaka bīstamās vielas un to kvalificējošos daudzumus

Iepazīstināt nodarbinātos ar civilās aizsardzības plānu un tajā paredzētajiem pasākumiem, kā arī nodrošināt mācības

AS „Conexus Baltic Grid” Inčukalna pazemes gāzes krātuvē norisinājās vietēja līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības, simulējot dabasgāzes noplūdi ar aizdegšanos

Nodrošināt agrīno brīdināšanu un informēšanu apdraudējuma gadījumā

Ugunsgrēka vai avārijas gadījumā darbinieks par to ziņo stacijas dispečeram, kurš iedarbina agrīnās brīdināšanas trauksmes sirēnu

↗
Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība

↗
Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Pienākumi

- ✓ Nodrošināt PBO drošumu, lai **neradītu draudus** cilvēku, vides un īpašuma drošībai
- ✓ Nodrošināt, lai PBO varētu tikt veikta **civilās aizsardzības prasību ievērošanas pārbaude**
- ✓ Izstrādāt, saskaņot ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un apstiprināt **objekta civilās aizsardzības plānu**
- ✓ Saskaņoto civilās aizsardzības **plānu iesniegt attiecīgajai pašvaldībai**
- ✓ Nodrošināt civilās aizsardzības **pasākumu plānošanu un īstenošanu**
- ✓ Nodrošināt PBO **nodarbināto iepazīstināšanu** ar PBO civilās aizsardzības plānu
- ✓ Nodrošināt civilās aizsardzības plāna **ievērošanas kontroli**
- ✓ Nodrošināt **nodarbināto apmācību** civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā

↗
Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība

↗
Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas uzdevumi (1/3)

✓ Norīko objektā **atbildīgo personu** par civilās aizsardzības jautājumiem

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas ietvaros paaugstinātas bīstamības objektā nodrošināt šādus pasākumus:

✓ Pamatojoties uz risku novērtējumu, **noteikt preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus**

✓ Pamatojoties uz risku novērtējumu, **apzināt un plānot resursus** negadījumu vai avāriju gadījumiem un noteikto pasākumu īstenošanai

✓ Apzināt paaugstinātas bīstamības **objektā esošo bīstamo vielu** īpašības, fizikālo stāvokli, iespējamās ķīmiskās reakcijas un izvietot bīstamās vielas objektā tā, lai nepieļautu tādu to savstarpējo iedarbību, kas rada vai var radīt kaitējumu videi, cilvēka dzīvībai vai veselībai un var izraisīt katastrofas, negadījumu vai avāriju objektā

✓ **Bīstamo vielu atrašanās vietas apzīmēt** atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā

✓ Izstrādāt **bīstamo vielu atrašanās vietu shematisku attēlojumu** (plānu), norādot bīstamās vielas nosaukumu, ANO numuru, bīstamības piktogrammas, bīstamības apzīmējumus (H frāzes), drošības prasību apzīmējumus (P frāzes), kā arī nodrošina šīs informācijas aktualitāti un izvietojumu pieejamā vietā

✓ Noteikt **evakuācijas maršrūtus un pulcēšanās vietas** dažāda rakstura negadījumu vai avāriju laikā, kā arī apzīmēt tās atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā

→ Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība

→ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas uzdevumi (2/3)

- ✓ Atbilstoši **uzglabāt bīstamas vielas**
- ✓ Norīkot vienu vai vairākas **atbildīgās personas**, kas katastrofas, avārijas, negadījuma vai to draudu gadījumā pieņem lēmumu par agrīnās brīdināšanas un informēšanas īstenošanu
- ✓ Nodrošināt **brīvu piekļušanu manuālās vai tālvadības iedarbināšanas ierīcei**, ja tāda uzstādīta, lai īstenotu agrīno brīdināšanu un informēšanu
- ✓ **Slēgt līgumus** ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, citām institūcijām un komersantiem, ja paredzams, ka saimnieciskās darbības izraisītā negadījuma vai avārijas rezultātā paaugstinātas bīstamības objekts nespēs nodrošināt reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus
- ✓ **Iepazīstināt objektā nodarbinātos un uz līguma pamata nodarbinātos ar civilās aizsardzības plānu** un tajā paredzētajiem pasākumiem (nodarbinātie to apliecina ar parakstu)
- ✓ Ja izveidota **reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienība**, veikt atbilstošās rīcības
- ✓ Īpašniekam nodrošināt paaugstinātas bīstamības objekta **civilās aizsardzības plāna precizēšanu** saskaņā ar normatīvajiem aktiem par civilās aizsardzības plāna struktūru, tā izstrādāšanas un apstiprināšanas kārtību

→ Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība

→ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja uzdevumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas uzdevumi (3/3)

Īpašnieks civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas īstenošanas ietvaros paaugstinātas bīstamības objektā nodrošina šādus pasākumus:

- ✓ Uzturēt darba kārtībā **inženiertehniskās sistēmas un iekārtas** atbilstoši prasībām
- ✓ Uzturēt darba kārtībā nepieciešamās jaudas autonomu rezerves elektroenerģijas barošanas avotu (**ģeneratoru**), ja riska novērtējuma rezultātā secināms, ka tas nepieciešams
- ✓ Avārijas, negadījuma vai to draudu gadījumā **nekavējoties ziņot** attiecīgajām valsts, pašvaldības vai citām institūcijām
- ✓ Atkarībā no darbības specifikas **nodrošināt rezerves (avārijas) tvertnes** bīstamo vielu un bīstamo atkritumu savākšanai, absorbentus, bonas un citus resursus iespējamo negadījumu vai avāriju seku ierobežošanai un mazināšanai, kā arī nodrošināt to atbilstošu uzturēšanu, apzīmēšanu un pārbaudi
- ✓ **Manuālo vai tālvadības iedarbināšanas ierīci**, ja tāda uzstādīta, lai īstenotu agrīno brīdināšanu un informēšanu, nodrošināt ar paskaidrojošo uzrakstu valodā
- ✓ Veikt paaugstinātas bīstamības objekta **civilās aizsardzības plānā paredzētos pasākumus**
- ✓ Katastrofas, avārijas, negadījuma vai to draudu gadījumā nodrošināt to personu savlaicīgu **agrīno brīdināšanu** un informēšanu, kuras atrodas paaugstinātas bīstamības objektā, kā arī apdraudējuma iedarbības zonā ārpus paaugstinātas bīstamības objekta
- ✓ Objektā, kura teritorijā pastāvīgi neatrodas darbinieki, nodrošināt **automātisko vai attālināto iedarbināšanu** ierīcei, kas veic **informēšanu vai agrīno brīdināšanu**
- ✓ Nodrošināt **atbilstošu aprīkojumu cietušo pārvietošanai A un B kategorijas paaugstinātas bīstamības objektos**
- ✓ Organizēt **civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības**
- ✓ Nodrošināt pēdējo veikto civilās aizsardzības **mācību dokumentācijas**

➤ Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība

➤ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Kritiskās infrastruktūras objekti

Kritiskā infrastruktūra ir Latvijas Republikā izvietoti objekti, sistēmas vai to daļas un pakalpojumi, kuri ir būtiski svarīgu sabiedrības funkciju īstenošanas, kā arī cilvēku veselības aizsardzības, drošības, ekonomiskās vai sociālās labklājības nodrošināšanai un kuru iznīcināšana vai darbības traucējumi būtiski ietekmētu valsts un sabiedrības pamatfunkciju īstenošanu.

↗ Nacionālās drošības likums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Kritisko infrastruktūru klasificē šādi:

- ✓ **Valsts līmeņa sevišķi svarīga kritiskā infrastruktūra (A kategorijas kritiskā infrastruktūra)**, kuras iznīcināšana vai darbības spēju samazināšana būtiski apdraud valsts pārvaldīšanu un drošību ražošanu un uzkrāšanu
- ✓ **Valsts līmeņa svarīga kritiskā infrastruktūra (B kategorijas kritiskā infrastruktūra)**, kuras iznīcināšana vai darbības spēju samazināšana apgrūtina valsts pārvaldīšanu un apdraud sabiedrības un valsts drošību
- ✓ **Pašvaldību un nozaru kritiskā infrastruktūra (C kategorijas kritiskā infrastruktūra)**, kuras iznīcināšana vai darbības spēju samazināšana apgrūtina pašvaldību darbību vai nozaru pārvaldīšanu, kā arī apdraud sabiedrības drošību
- ✓ **Nozaru kritiskā infrastruktūra (D kategorijas kritiskā infrastruktūra)**, kuras iznīcināšana, darbības spēju samazināšana vai kritisko pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana izsludināta izņēmuma stāvokļa laikā vai kara laikā būtiski apdraud sabiedrības un valsts drošību

Kritiskās infrastruktūras objekta īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Pienākumi

- ✓ Izstrādāt, saskaņot ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un apstiprināt **objekta civilās aizsardzības plānu**, ja objekts ir iekļauts kritiskās infrastruktūras kopumā un tajā var atrasties vairāk par 100 cilvēkiem
- ✓ Nodrošināt **rezerves avārijas elektroapgādes avotu uzturēšanu** (izvērtējot konkrētu nepieciešamību)

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

A

I

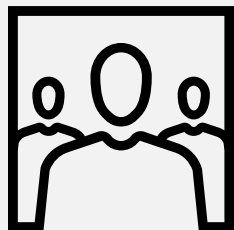
↗ Nacionālās drošības likums

↗ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

↗ Par Valsts civilās aizsardzības plānu

5.8. Fizisku personu pienākumi civilās aizsardzības jomā

Fizisku personu loma civilās aizsardzības sistēmā

Līmenis: Valsts | Pašvaldības | **Vietējais**

Vadības loma: -

Nozīmīgākie iesaistes veidi:

Nodrošināt sava īpašuma uzturēšanu un izmantošanu tā, lai neradītu kaitējumu drošībai

Piemērs

Aizliegts izmantot bojātu un paštaisītu elektroinstalāciju, elektroiekārtu un elektroierīci

Apdraudējumā gadījumā ziņot par draudiem, sadarboties un rīkoties saskaņā ar atbildīgo iestāžu norādījumiem

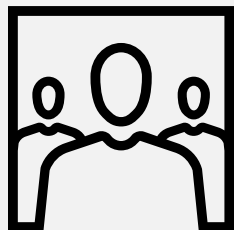
Ugunsgrēka gadījumā ziņot par to Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un pakļauties amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi likumīgajām prasībām

[Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums](#)

[Par Valsts civilās aizsardzības plānu](#)

Fizisku personu pienākumi un tiesības civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Pienākumi

- ✓ Nodrošināt savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esoša īpašuma **uzturēšanu un ekspluatēšanu** tā, lai neradītu kaitējumu cilvēku, vides un īpašuma drošībai
- ✓ Nekavējoties **ziņot attiecīgajām valsts vai pašvaldību institūcijām** par katastrofas vai katastrofas draudiem
- ✓ Katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā **rīkoties saskaņā ar atbildīgo valsts vai pašvaldību institūciju sniegto informāciju** un šo institūciju amatpersonu norādījumiem
- ✓ Nodrošināt valsts civilās aizsardzības plānā un sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plānos juridiskajai personai noteikto **pasākumu precīzu un savlaicīgu izpildi**

Tiesības

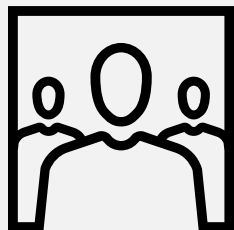
- ✓ Saņemt **agrīno brīdināšanu un ieteikumus** rīcībai katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā
- ✓ Nekavējoties **ziņot attiecīgajām valsts vai pašvaldību institūcijām** par katastrofas vai katastrofas draudiem

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Fizisku personu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **dabas** katastrofām:

Ģeofiziskās:	Zemestrīce	L A I	Zemes nogruvums	L A I
Hidroloģiskās:	Palii, plūdi un vējuzplūdi			L A I
Meteoroloģiskās un klimatoloģiskās:	Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums	L A I	Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas	L A I
				Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

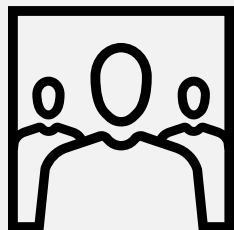
Lēmuma pieņēmējs

Par izpildi atbildīgā institūcija

Izpildītāji

Fizisku personu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos šādām **antropogēnajām** katastrofām:

Tehnogēnās:

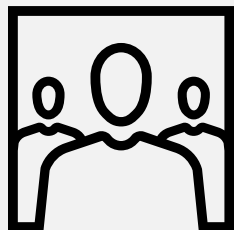
Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	L A I	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	L A I	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	L A I	Radiācijas avārijas	L A I	Bioloģisko vielu negadījumi	L A I
Ugunsgrēki	L A I	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	L A I	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	L A I	Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	L A I	Būvju sabrukums	L A I
Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa	L A I			Autotransporta avārija	L A I	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	L A I	Dzelzceļa transporta katastrofa	L A I
Sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri:		Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	L A I			Terora akti	L A I		L A I

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās aizsardzības plānu

Fizisku personu pienākumi civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti pienākumi katastrofas pārvaldīšanas pasākumos
kara / militārā iebrukuma gadījumā:

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

L

A

I

Civilās aizsardzības un
katastrofas
pārvaldīšanas likums

Par Valsts civilās
aizsardzības plānu

L

Lēmuma pieņēmējs

A

Par izpildi atbildīgā institūcija

I

Izpildītāji

Izmantotie avoti (1/3)

- ▶ Akciju sabiedrība "Latvenergo". 2019. Rīgas TEC-1 saīsinātais civilās aizsardzības plans. Pieejams: <https://latvenergo.lv/storage/app/uploads/public/612/cba/fd9/612cbafd9b9d0853581739.pdf>
- ▶ Akciju sabiedrības "Latvijas finieris" rūpnīca "LIGNUMS". 2019. Ārpusobjekta civilās aizsardzības plāns. Pieejams: <https://www.vugd.gov.lv/lv/media/691/download?attachment>
- ▶ Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/282333>
- ▶ Conexus. Drošības informācija iedzīvotājiem. Pieejams: <https://www.conexus.lv/parvades-drosibas-informacija-iedzivotajiem>
- ▶ Conexus. Siguldas novadā norisināsies vietēja līmeņa civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas mācības. Pieejams: <https://www.conexus.lv/zinas-presei/siguldas-novada-norisināsies-vieteja-limena-civilas-aizsardzibas-un-katastrofu-parvaldisanas-macibas>
- ▶ Iekšlietu ministrija. 2023. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sniegs humāno palīdzību Ukrainai saistībā ar Krievijas militārās agresijas rezultātā iznīcināto Kahovkas HES aizsprostu. Pieejams: <https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/valsts-ugunsdzesibas-un-glabsanas-dienests-sniegs-humanu-palidzibu-ukrainai-saistiba-ar-krievijas-militaras-agresijas-rezultata-iznicinato-kahovkas-hes-aizsprostu>
- ▶ Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs. Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/lv>
- ▶ Jēkabpils novads. 2023. Tiks nodrošināti evakuācijas autobusi no vairākām vietām Jēkabpilī. Pieejams: https://www.jekabpils.lv/lv/jaunums/tiks-nodrosinati-evakuācijas-autobusi-no-vairakam-vietam-jekabpili?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
- ▶ Jūrmalas pašvaldība. 2024. Lielupes radīto plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu novēršanas pasākumi Dubultos-Majoros-Dzintaros. Pieejams: <https://www.jurmala.lv/lv/projekts/lielupes-radito-pludu-un-krasta-erozijas-risku-apdraudejumu-noversanas-pasakumi-dubultos-majoros-dzintaros>
- ▶ Ķīmisko vielu likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/47839>
- ▶ Likums "Par radiācijas drošību un kodoldrošību". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/12484>
- ▶ LSM. 2023. Postošās vētras seku likvidēšana maksās vairākus miljonus eiro. Pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/29.08.2023-postosas-vetras-seku-likvidesana-maksas-vairakus-miljonus-eiro.a521966/>
- ▶ LV portāls. 2020. M. Staķis: situācija ar Covid-19 izplatību Rīgā tiek kontrolēta. Pieejams: <https://lvportals.lv/dienaskartiba/320606-m-stakis-situacija-ar-covid-19-izplatibu-riga-tiek-kontroleta-2020>
- ▶ LV portāls. 2023. Pašvaldības izstrādā rīcības plānus militāra apdraudējuma gadījumā. Pieejams: <https://lvportals.lv/norises/352590-pasvaldibas-izstrada-ricibas-planus-militara-apdraudejuma-gadijuma-2023>
- ▶ Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 236 "Aizsardzības ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/74716>
- ▶ Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 237 "Ārlietu ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/74754>
- ▶ Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 242 "Satiksmes ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/74749>

Izmantotie avoti (2/3)

- ▶ Ministru kabineta 2004. gada 13. aprīļa noteikumi Nr. 286 "Veselības ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/87141>
- ▶ Ministru kabineta 2010. gada 27. aprīļa noteikumi Nr. 398 "Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/209089>
- ▶ Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra instrukcija Nr. 16 "Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/218821>
- ▶ Ministru kabineta 2011. gada 18. janvāra noteikumi Nr. 42 "Krīzes vadības padomes nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/224553>
- ▶ Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumi Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/280652>
- ▶ Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/281646>
- ▶ Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumi Nr. 723 "Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta noteikumi". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/295780>
- ▶ Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumi Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/293660>
- ▶ Ministru kabineta 2017. gada 26. septembra noteikumi Nr. 582 "Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/293820>
- ▶ Ministru kabineta 2017. gada 7. novembra noteikumi Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/294938>
- ▶ Ministru kabineta 2019. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 187 "Zemkopības ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/306912>
- ▶ Ministru kabineta 2020. gada 22. septembra noteikumi Nr. 588 "Ekonomikas ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/317511>
- ▶ Ministru kabineta 2020. gada 22. septembra noteikumi Nr. 589 "Iekšlietu ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/317512>
- ▶ Ministru kabineta 2020. gada 26. augusta rīkojums Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/317006>
- ▶ Ministru kabineta 2022. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 434 "Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/334038>
- ▶ Ministru kabineta 2022. gada 20. decembra noteikumi Nr. 817 "Klimata un enerģētikas ministrijas nolikums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/338391>
- ▶ Ministru prezidenta 2022. gada 3. marta rīkojums Nr. 2022/1.2.1.-68 "Par Civilās aizsardzības Operacionālo vadības centru". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/330539>
- ▶ Nacionālās drošības likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/14011>
- ▶ Pašvaldību likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/336956>

Izmantotie avoti (3/3)

- ◆ Preiļu novads. 2022. Akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” informācija. Pieejams: https://www.preili.lv/lv/jaunums/akciju-sabiedribas-conexus-baltic-grid-informacija?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
- ◆ Rīgas dome. 2024. Vispārīgie ieteikumi rīdniekiem, kā rīkoties militāra apdraudējuma gadījumā. Pieejams: <https://www.riga.lv/lv/jaunums/visparigie-ieteikumi-ridzniekiem-ka-rikoties-militara-apdraudejuma-gadijuma>
- ◆ Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/68293>
- ◆ Valsts drošības dienests. Rīcība terora akta gadījumā. Pieejams: <https://www.112.lv/file-uploads/files/42/lzgl%C4%ABtojo%C5%A1i%20materi%C4%81li/Bukleti/VDD-buklets-riciba-terora-akta-gadijuma.pdf>
- ◆ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija nolikuma izstrādes rekomendācijas. Pieejams: <https://www.vugd.gov.lv/lv/media/349/download?attachment>
- ◆ Valsts vides dienests. 2024. Informatīvie materiāli. Pieejams: <https://www.vvd.gov.lv/lv/informativie-materiali>
- ◆ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. 2021. Plūdu risku pārvaldība. Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/pludu-risku-parvaldiba>
- ◆ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. 2023. VVD RDC vadībā aizvadītas praktiskās civilās aizsardzības mācības par rīcību vietēja līmeņa radiācijas avārijas gadījumā. Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/vvd-rdc-vadiba-aizvaditas-praktiskas-civilas-aizsardzibas-macibas-par-ricibu-vieteja-limena-radiacijas-avarijas-gadijuma>
- ◆ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. 2024. VARAM sasauc starpinstitūciju plūdu koordinācijas sanākumi. Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/varam-sasauc-starpinstitutuju-pludu-koordinacijas-sanaksmi-0>